

**ODESA
NATIONAL UNIVERSITY
HERALD**
Volume 27. Issue 2(41) **2022**
SERIES
GEOGRAPHY
& GEOLOGY

**ВІСНИК
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**
ТОМ 27. Випуск 2(41) **2022**
СЕРІЯ
ГЕОГРАФІЧНІ
ТА ГЕОЛОГІЧНІ НАУКИ

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
ODESA I. I. MECHNIKOV NATIONAL UNIVERSITY

ODESA NATIONAL
UNIVERSITY
HERALD

Series: Geography & Geology

Scientific journal

Published Two issues a year

Series founded in 1996

Volume 27. Issue 2(41) 2022

Odesa
2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ВІСНИК ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія: Географічні та геологічні науки

Науковий журнал

Виходить 2 рази на рік

Серія заснована у 1996 р.

ТОМ 27. Випуск 2(41) 2022

Одеса
2022

Засновник та видавець – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Редакційна рада: В. І. Труба, канд. юр. наук (голова ред. ради); В. О. Іваниця, д-р біол. наук (заступник голови ред. ради); С. М. Андрієвський, д-р фіз.-мат. наук; В. В. Глебов, канд. іст. наук; Л. М. Голубенко, канд. філол. наук; Л. М. Дунаєва, д-р політ. наук; В. В. Заморов, канд. біол. наук; О. В. Запорожченко, канд. біол. наук; О. А. Іванова, д-р наук із соц. комунікацій; В. С. Крутлов, канд. фіз.-мат. наук; В. Г. Кушнір, д-р іст. наук; В. В. Менчук, канд. хім. наук; М. О. Подрезова, директор Наукової бібліотеки; Н. М. Крючкова, канд. екон. наук; Л. М. Токарчук, канд. юр. наук; М. І. Ніколаєва, канд. політ. наук; В. В. Яворська, д-р геогр. наук; Н. В. Кондратенко, д-р філол. наук.

Редакційна колегія журналу:

В. В. Яворська, д-р геогр. наук, професор (*головний редактор*); В. В. Янко, д-р геол.–мін. наук, професор (*заступник головного редактора*); К. В. Коломієць, канд. геогр. наук, доцент (*відповідальний секретар*);

Члени редакційної колегії: О. Р. Андріанова, д-р геогр. наук; І. В. Буйнєвич, доктор філософії (Філадельфія, США); Коболев Б. П., д-р геолог. наук, професор (Київ, Україна); Зайга Кришьяне, д-р геогр. наук, професор (Латвія, Рига); С. П. Лезерман, доктор філософії, професор (Маямі, США); Ц. Мадрі, канд. геогр. наук, ад'юнкт (Польща, Познань); Т. П. Мокрицька, д-р геолог. наук, професор (Дніпро, Україна); А. В. Муровська, канд. геолог. наук (Київ, Україна); А. В. П'яткова, канд. геогр. наук, доцент; Л. Г. Руденко, д-р геогр. наук, академік НАН України (Київ, Україна); В. А. Сич, д-р геогр. наук, професор; Є. Ф. Шнюков, д-р геол.–мін. наук, академік НАН України (Київ, Україна).

Відповідальний за випуск – доц. К. В. Коломієць.

Establisher and Publisher – Odesa I. I. Mechnikov National University

Editorial Council:

V. I. Truba, CandSc (Jurisprudence) (Chairman of Editorial Council), V. O. Ivanytsia, DrSc (Biology) (Deputy Chairman of Editorial Council), S. M. Andrievskiy, DrSc (Physico-mathematical Sciences), V. V. Hliebov, CandSc (History), L. M. Holubenko, CandSc (Philology), L. M. Dunaieva, DrSc (Political Science), V. V. Zamorov, CandSc (Biology), O. V. Zaporozhchenko, CandSc (Biology), O. A. Ivanova, DrSc (Social Communications), V. Ye. Kruhlov, CandSc (Physico-mathematical Sciences), V. G. Kushnir, DrSc (History), V. V. Menchuk, CandSc (Chemistry), M. O. Podrezova, Director of the Scientific Library, N. M. Kruchkova, CandSc (Economy), L. M. Tokarchuk, CandSc (Jurisprudence), M. I. Nikolayeva, CandSc (Political Science), V. V. Yavorska, DrSc (Geography), N. V. Kondratenko, DrSc (Philology).

Editorial board of the journal:

V. V. Yavorska, Geography (Odessa, Ukraine) – *Editor-in-Chief*; V. V. Yanko, Geology (Odessa, Ukraine) – *Deputy Editor-in-Chief*; K. V. Kolomiyets, Geography (Odessa, Ukraine) – *Executive Secretary*; O. R. Andrianova, Geography (Odessa, Ukraine); I. V. Buynievich, Geology (Philadelphia, USA); V. P. Koboлев, Geology (Kyiv, Ukraine); Zaiga Krišjane, Geography (Latvia, Riga); S. P. Leatherman, Geography (Miami, USA); C. Madry, Geography (Poland, Poznan); T. P. Mokritskaya, Geology (Dnipro, Ukraine); A. T. Murovska, Geology (Kyiv, Ukraine); A. V. Piatkova, Geography (Odessa, Ukraine); L. G. Rudenko, Geography (Kyiv, Ukraine); V. A. Sych, Geography (Odessa, Ukraine); E. F. Shniukov, Geology (Kyiv, Ukraine).

Responsible for the issue – Doc. K. V. Kolomiyets.

«Вісник Одеського національного університету. Географічні і геологічні науки» входить до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»). Затверджено наказом МОН України No 409 від 17.03.2020 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:

Серія КВ № 11466–339Р від 07.07.2006 р.

Затверджено до друку Вченою радою Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Протокол № 5 від 27 грудня 2022 р.

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2022

ЗМІСТ

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ

Давидов О. В., Котовський І. М., Онойко Ю. Ю., Сімченко С. В. МОРФОЛОГІЯ ПОВЕРХНІ ТА ДИНАМІКА БЕРЕГОВОЇ ЛІНІЇ ДИСТАЛІ КОСИ ДЖАРИЛГАЧ.....	11
Лозовіцький П. С. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВОДИ Р. САРАТА.....	28
Молікевич Р. С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ НОВІТНЬОГО ПІДТОПЛЕННЯ НА ХЕРСОНЩИНІ.....	45
Світличний О. О., П'яткова А. В., Муркалов О. Б. ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГЕОГРАФІЇ – ОСВІТА, НАУКА ТА ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	67
Шуйський Ю. Д., Вихованець Г. В., Муркалов О. Б. КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ АНТРОПОГЕННОГО РЕЛЬЄФУ НА УЗБЕРЕЖЖІ НЕПРИПЛИВНИХ МОРІВ ЄВРОПИ.....	83

ГРУНТОЗНАВСТВО ТА ГЕОГРАФІЯ ГРУНТІВ

Позняк С. П., Іванюк Г. С., Гавриш Н. С. ГРУНТОЗНАВСТВО В СВІТЛІ МОВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	98
---	----

ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ І ТУРИЗМ

Байтеряков О. З., Кузовльєва А. А., Міцкан А. М. ПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАНОМ НА 01.01.2022 Р.....	112
Власенко Р. П., Шовкун Т. М., Андрійчук Т. В., Лаврик О. Д. ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ І ТЕНДЕНЦІЇ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ НА СЕРЦЕВО-СУДИННІ ХВОРОБИ.....	124
Буяновська Л. Ю., Григор'єв О. В., Яворська В. В. СУЧАСНИЙ СТАН ГЕОДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ НА ЗАСАДАХ НОВОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО УСТРОЮ.....	137

Шинкаренко С. Л., Ніколаєва М. І. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ТА СИСТЕМ РОЗСЕЛЕННЯ: ВІД МИНУЛОГО ДО СУЧАСНОГО	147
Топчієв О. Г., Сич, В. А. ГЕОГРАФІЧНІ ІМПЕРАТИВИ - БАЗОВІ ПОСТУЛАТИ ГЕОГРАФІЇ	156
Топчієв О. Г., Яворська В. В., Коломієць К. В. КОНЦЕПЦІЯ ГЕОГРАФІЧНОГО ХОЛІЗМУ ЯК ПОЄДНАНОГО РОЗГЛЯДУ ПРИРОДИ І СУСПІЛЬСТВА	167

ГЕОЛОГІЧНІ НАУКИ

ЗАГАЛЬНА, МОРСЬКА ГЕОЛОГІЯ ТА ПАЛЕОНТОЛОГІЯ

Дернов В. С., Удовиченко М. І. КОПРОЛІТИ РЕПТИЛІЙ(?) З КАМΠΑН-МААСТРИХТСЬКИХ ВІДКЛАДІВ (ПІЗНЯ КРЕЙДА) ЛУГАНЩИНИ	178
Ішков В. В., Козій Є. С., Козар М. А., Чернобук О. І. РОЗПОДІЛ ГЕРМАНІЮ У ВУГІЛЬНОМУ ПЛІАСТІ С4 ШАХТИ «САМАРСЬКА» ПАВЛОГРАДСЬКО-ПЕТРОПАВЛІВСЬКОГО ГЕОЛОГО-ПРОМИСЛОВОГО РАЙОНУ ДОНБАСУ	190

ЮВІЛЕЇ

Буяновський А. О., Красєха Є. Н., Тригуб В. І. КАФЕДРИ ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ, ҐРУНТОЗНАВСТВА І ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ – 55!	207
--	-----

ВТРАТИ НАУКИ

Янко В. В., Кадурін В. М., Кравчук А. О., Кадурін С. В., Усенко В. П., Золотарьов Г. Г., Дікол О. С. ДАНИНА ЖИТТЮ АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ ЄВГЕНА ФЕДОРОВИЧА ШНЮКОВА	219
Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А. СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ОЛЕГА ІВАНОВИЧА ШАБЛІЯ	227

CONTENTS

GEOGRAPHICAL SCIENCES

PHYSICAL GEOGRAPHY

- Davydov O. V., Kotovskiy I. M., Onoyko Yu. Yu., Simchenko S. V.**
SURFACE MORPHOLOGY AND DYNAMICS COASTLINE
OF THE DZHARYLHACH SPIT DISTAL END 11
- Lozovitskii P. S.**
WATER QUALITY ASSESSMENT OF SARATA RIVER 28
- Molikeyevych R. S.**
SOME ASPECTS OF THE LATEST FLOODING IN THE KHERSON REGION 45
- Svitlychnyi O. O., Piatkova A. V., Murkalov O. B.**
GIS-TECHNOLOGIES IN GEOGRAPHY – EDUCATION, SCIENCE
AND PRACTICAL ACTIVITY 67
- Shuisky Yu. D., Vykhovanetz G. V., Murkalov O. B.**
CLASSIFICATION OF ANTHROPOGENOUS RELIEF FORMS
WITHIN COASTAL ZONE OF UNTIDAL SEAS IN EUROPE 83

SOIL SCIENCE AND SOIL GEOGRAPHY

- Poznyak S. P., Ivanyuk H. S., , Havrysh N. S.**
SOIL SCIENCE IN THE LIGHT OF THE LANGUAGE LEGISLATION OF UKRAINE ... 98

ECONOMIC AND SOCIAL GEOGRAPHY AND TOURISM

- Baiteriakov O. Z., Kuzovleva A. A., Mitskan A. M.**
SPATIAL PECULIARITIES OF THE SETTLEMENT SYSTEM
OF DNIPROPETROVSK REGION AS OF 01.01.2022 112
- Buianovska L. Yu., Hryhoriev O. V., Yavorska V. V.**
THE CURRENT STATE OF GEODEMOGRAPHIC PROCESSES IN THE ODESSA
REGION ON THE BASIS OF THE NEW ADMINISTRATIVE SYSTEM 124
- Vlasenko R. P., Shovkun T. M., Andriychuk T. V., Lavryk O. D.**
SPATIAL ANALYSIS AND TENDENCIES OF THE INCIDENCE
OF HEART DISEASES OF THE POPULATION OF UKRAINE 137

Shynkarenko S. L., Nikolayeva M. I. FEATURES OF TERRITORY PLANNING AND SETTLEMENT SYSTEMS: FROM THE PAST TO THE PRESENT	147
Topchiyiv O. H., Sych V. A. GEOGRAPHICAL IMPERATIVES – BASIC POSTULATES OF GEOGRAPHY	156
Topchiyiv O. H., Yavorska V. V., Kolomiyets K. V. THE CONCEPT OF GEOGRAPHICAL HOLISM AS A COMBINED CONSIDERATION OF NATURE AND SOCIETY	167

GEOLOGICAL SCIENCES

GENERAL, MARINE GEOLOGY AND PALEONTOLOGY

Dernov V. S., Udovychenko M. I. (?)REPTILE COPROLITES FROM THE CAMPANIAN AND MAASTRICHTIAN (LATE CRETACEOUS) OF THE LUHANSK REGION	178
Ishkov V. V., Kozii Ye. S., Kozar M. A., Chernobuk O. I. DISTRIBUTION OF GERMANIUM IN C4 COAL SEAM OF “SAMARSKA” MINE OF THE PAVLOHRAD-PETROPAVLIVKA GEOLOGICAL AND INDUSTRIAL AREA OF THE DONBAS	190

ANNIVERSARIES

Buianovskyi A. O., Krasekha Ye. N., Trigub V. I. DEPARTMENTS OF GEOGRAPHY OF UKRAINE, SOIL SCIENCE AND LAND CADASTRE OF ODESSA UNIVERSITY - 55TH ANNIVERSARY!	207
--	-----

MEMORY ABOUT FAMOST SCIENTIST

Yanko V.V., Kadurin V. M., Kravchuk A. O., Kadurin S. V., Usenko V. P., Zolotarev G. G., Dikol O. S. TRIBUTE TO THE LIFE OF ACADEMICIAN NAN OF UKRAINE, EVGENIY SHNYUKOV	219
Topchiyiv O. H., Yavorska V. V., Sych V. A. OF BLESSED MEMORY OF OLEH SHABLIY	227

Верстка Вітвицька В.Г.

Підписано до друку 28.12.2022 р. Формат 70×108/16. Ум. друк. арк. 19,86.
Тираж 100 прим. Зам. № 2510.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39
e-mail: druk@onu.edu.ua